

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Oponentský posudek rigorózní práce Štěpána Kučery Česká internetová literární kritika a její vývoj

Štěpán Kučera sleduje problematiku internetové literární scény od své bakalářské práce, ve které se soustředil zejména na hodnocení internetových literárních časopisů a serverů. Posléze ji rozšířil na českou internetovou literární kritiku a v práci diplomovou, nyní ji v mírně přepracované podobě předkládá coby práci rigorózní. Ve všech těchto pracích bylo konstatováno, že toto téma má předpoklady pro další zpracování (byla jsem oponentkou jeho bakalářské práce). Výsledky diplomového dotazníkového výzkumu se mu staly komparativním materiálem pro současnou rigorózní práci. Kvalitativní analyzující části české literární kritiky již našly odezvu v publikování např. na Dobré adrese (převzal také Portál české literatury).

Práci rámuje Bachtinova teorie vysoké a nízké kultury, potažmo karnevalové kultury, která se autorovi stala východiskem pro koncepty proměn masové kultury až do současnosti. Pokouší se také postihnout literární kritiku obecně a posléze její specifickou na internetu. Při hodnocení úrovně současné kritiky využívá anketu provedenou literárním serverem iLiteratura a přemítá o úrovních současné kritiky. Pokud se autor posunuje od obecného vymezené literární kritiky k internetové, prozrazuje velkou míru schopnosti podat a ucelený přehled o jejím významném posunu v posledních desetiletí a vyhraněnosti některých literárních časopisů a serverů (Aluze, iLiteratura aj.). Štěpán Kučera se ale mohl věnovat důkladněji vymezení vývoje konceptů literární kritiky, které by s jeho tématem souvisely. Nesnižují odbornost příručky bývalé kolegyně Ladislavy Lederbuchové (právě naopak), ale je přece jen publikací věnované studentům a pedagogům v praxi. Hovoří-li O Theodorovi Adornovi, mohl podrobněji uvést i jeho Estetickou teorii. Z nabízených současných teoretických konceptů se zde také nabízí kostnická škola recepční estetiky (Hans Robert Jauss aj.), vážící se na dobové proměny recepce literárních textů. U strukturalisty a sémiotika Rolanda Barthesa by také nebylo na škodu zmínit některé jeho eseje z Mytologie.

Těžištěm kvantitativní analýzy s kvalitativním přesahem je přehled dosavadních internetových médií: deníků, literárních časopisů a serverů, weblogů a diskusních serverů. Oceňuji aktuálnost a přehlednost této kapitoly, která je jedinečným poznáním pohybu informativních a kritických literárních projektů na webu. Tuto část ještě Štěpán Kučera dokumentuje vlastní anketou z roku 2009, která byla součástí diplomové práce a jejíž výsledky aktualizoval na základě internetové literárně-kritické scény v roce 2012.

Práce je logicky strukturována, stylizační úroveň je výborná a prozrazuje i důkladné obeznámení autora se sledovaným tématem. Vykazuje ovšem několik jazykových přehmatů, lépe řečeno překlepů a formální nedostatky zejména v uvedeném soupisu literatury, který není sjednocen. Mohla by mít i obrazovou přílohu, které by prozrazovala grafickou úpravu uvedených literárních časopisů nebo serverů.

Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

12. 10. 2013

PhDr. Jana Čeňková, Ph.D